

DÉLVIDEK

ZOMBOR, 1942 július 23.
Csibás Benő u. 3. II. évfolyam, 164. sz.

FÖSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. l. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

A német csapatok elérték Rosztovot

Litvinov a második arcvonal sürgős felállítását követeli Roosevelt-től és azzal fenyegeti az angolszászokat, hogy a bolsevisták a németek kaukázusi betörése után már csak bandaharcokkal folytathatják a küzdelmet, ami lehetővé teszi többmillió német katona elszállítását a szovjet arcvonalról — Északafrikában heves harcok közben összeomlottak az angol tömegtámadások, a tengelycsapatok 1000 foglyot ejtettek

A keleti arcvonalon újra nagy jelentőségű események érlelődnek. A német és szövetséges csapatok folytatják előnyomulásukat úgy Rosztov mint Sztalingrád irányában és a jelek szerint a két nagyfontosságú iparváros sorsa már a közeli napokban megpecsételődhetik. Mint a Német Távirati Iroda közli, a bolsevisták a német és szövetséges csapatok nyomására újabb területeket adtak fel úgy a Don alsó folyása vidékén, mint közvetlenül a Rosztov előtti térségben. A harcokat a tüzéség és a légikötékek nagymérvű harcbevételére jellemzi. Rosztovnál északi irányból három oszlopban félkör alakban törnek előre a német csapatok és a harcok azokért a jólkiépített állásokért folynak, amelyeket a bolsevisták a donmenti nagyváros védelmére létesítettek.

A légierők

Állandóan nagyszabású tevékenységet fejtenek ki az egész arcvonal felett. Délen csapatösszevonásokat, tábori állásokat és járműszlopokat támadtak, a középső arcvonalszakaszon pedig vasutvonalakat, amelyek Moszkvát déli és délkeleti irányból kötik össze a vidékkel. A bombák többhelyen megszakították a vasutvonalakat és fontos vasúti csomópontokban okoztak nehezen pótolható károkat. Több vonat nem tudta folytatni útját a megrongált pályatesten. Ezeket elpusztították a német bombák. Az északi arcvonalszakaszon kifejlődőben lévő szovjet támadások emlottak össze a német légierők sikeres beavatkozása folytán.

A légierők Egyiptomban az El Alamein körüli brit állásokat támadták, eredményesen folytatták Málta fontos célpontjainak bombázását és sikeresen tevékenykedtek Anglia felett is. A brit gépek megkísérelték a német megszállás alatt álló területek közlekedési vonalainak bombázását, a német légierők azonban idejében elűzték őket. A tervszerűtlenül ledobott bombák — hivatalos német jelentés szerint — nem okoztak károkat.

A Szovjet súlyosbodó helyzetével függ össze az a tanácskozás is, amelyet Litvinov washingtoni nagykövet folytatott Roosevelt elnökkel. A megbeszélésről, amelyet Roosevelt és magas katonai vezetők tanácskozása előzött meg, nem közöl-

tek hivatalosan részleteket. A Stefani olasz híroroda Stockholmon keresztül érkezett jelentése szerint Litvinov szovjet nagykövet felhívta Roosevelt figyelmét azokra a veszélyekre, amelyek a szövetségeseket a déli szovjet arcvonalon beállott helyzet gyors fejleményei folytán fenyegetik. Rámutatott arra a szovjet nagykövet, hogy a déli arcvonalszakaszon már képtelenek a bolsevisták a tervszerű védelemre. Követelte, hogy a Szovjet tehermentesítése céljából haladéktalanul állítsák fel a

második arcvonalat.

Hangoztatta Litvinov annak nagy fontosságát, hogy a második arcvonal tervét valósítsák meg az angolszászok mielőtt még Timosenkó tartalékaik megsemmisüljenek.

Mint a Stefani iroda jelentése közli, Litvinovnak a Szovjet súlyos helyzetét ecsetelő kijelentései nagy megdöbbenést váltottak ki Londonban az Evening Standard ennek kapcsán azt írja, hogy ha a Szovjet katonai ereje összeomlik, Németország olyan erős lesz, hogy létalapjában fenyegetheti az agnol szigetországot.

A Szovjetnek a második arcvonal érdekében elhangzó egyre gyakrabban követeléseit és az a körülmény, hogy az angolszászok maguk is hangoztatják egy ilyen vállalkozás kilátástalan voltát, mutatja legjobban, milyen súlyos a helyzet elsősorban a Szovjet arcvonalán, azután pedig a szövetségeseknél általában. A Szovjeten az angolszász ígéretek nem segítenek, de nem segíthetne a bolsevisták a második arcvonallal való kísérletezés sem azon egyszerű oknál fogva, mert Európa partvidékét bevehetetlenné építették ki a németek, az északi norvég partoktól a spanyol határig pedig mindennél megfelelő erejű és ütőképességű német csapatok várják a második arcvonal terveinek megvalósítását.

Nemcsak a Szovjet nincs megelégedve angolszász szövetségesével — mint az fokozódó követeléseiből kitűnik — hanem Délamerikának is igen jellemző véleménye van a demokráciák katonai erejéről. Mint Buenos Airesből közlik, a délamerikai sajtó elégedetlen Washington háborus politikájával és hangsúlyozza, hogy az amerikai hadsereg tehe-

tellenek bizonyult. Amerika nesietett segítségére sem a Szovjetnek, sem az angoloknak Északafrikában, de a japánokkal szemben sem tudta megállni a helyét.

Északafrikában

a tüzéségi és járőrharok helyett most újra élénk a harcitévékenység. Mint svájci hírforrások közlik — jelenti a Bud. Ért. — egyre nagyobb méretűek a küzdelmek El Alamein vidékén. Heves harcok közepette német támadások és angol ellentámadások váltják egymást.

A hajótér kérdése még mindig a legégetőbb problémája az angolszász világnak, nem csoda tehát, ha a brit és amerikai sajtó érdeklődésének előterében változatlanul ez a kérdés áll. Most az amerikai Times c. folyóirat foglalkozik a tonna-kriszissal és figyelmezteti olvasóit, hogy tartózkodjanak a tengeraltattjáró veszély elháríthatóságával kapcsolatos derüléstől. A helyzet ma jóval komolyabb, mint akár egy hónappal ezelőtt volt és a tengeraltattjáró veszedelem egyre inkább létalapjában veszélyezteti a szövetségeseket. Az illetékesek felszólították a halászhajók és yachtok tulajdonosait, bocsássák a hatóságok rendelkezésére járműveiket és ezzel járuljanak hozzá a tengeraltattjáró veszedelem elhárításához. Ezelőtt néhány hónappal még mindenki nevetett volna egy ilyen terven — írja a folyóirat — ma azonban sokkal komolyabb a helyzet semminthogy ne látna be minden amerikai az ebből származó veszélyeket. Hangoztatja a lap, hogy az acchiány nagymértékben gátolja a hajóépítést is és azzal kísérleteznek, hogy tiszta fából készítsenek vitortlásokat.

India

kérdése egyre nyugtalanítóbb elemeket vet fel angol szemponiból. Gandhi újabb szabályokat dolgozott ki a polgári ellenállás hatékonyabb kifejtése érdekében. Hivatalos angol helyen kijelentették, hogy az angol kormány fedezni fogja az indiai alkirályt abban az esetben, ha az megtorlásokhoz nyul az indiai lázadási mozgalom elfojtása érdekében. Hangoztatják Londonban, hogy Gandhi akciója szabotázs, amely Anglia háboruk erőlkifejtésének csökkentését célozza.

Német hadijelentés

Berlin, július 23.

A vezéri főhadiszállás csütörtöki hadijelentése közli, hogy a német és szlovák csapatok áttörték a Rosztov előtti jólmegerősített hidfőállást és elérték a város szélét. Egy ellenséges erőcsoportot megsemmisítettek a német csapatok, miután azt elvágták összeköttetéseitől és visszavonulási útjától. A légierők éjjel és nappal megsemmisítő erejű támadásokkal tönkretették az ellenség vasúti berendezéseit a Don torkolat vidékén.

Voronezstől északnyugatra erős ellenséges támadásokat vertek vissza a német csapatok. Egy gyaloghadosztály 39 szovjet páncélost semmisített meg.

A középső arcvonalszakasz mögötti területen meghiusultak a körülrzárt ellenséges csoportok kitörési kísérletel. A halottak között van Ivanov tábornok is, a 18. szovjet lovashadosztály parancsnoka.

A volchovi arcvonalon és a leningrádi bekérítő szakaszon ismét eredménytelen maradt az ellenség támadása. A Finn öbölben a német erők elsüllyesztettek egy szovjet űrnaszádot, egy másikat pedig megrongáltak.

Egyiptomban El Alamein körzetében elkeseredett harcok során visszaverték a német csapatok az ellenség nagy erővel végrehajtott ismételt támadásait és 1.000 brit katonát foglyul ejtettek, 131 páncélost pedig megsemmisítettek.

Anglia déli és keleti partvidékén több helység katonai fontosságú üzemeit bombázták eredményesen a német légierők.

Július 10-e és 22-e között 180 repülőgépet veszítettek az angolok. Ugyanezen idő alatt a németek az Anglia elleni harcban 40 repülőgépet veszítettek.

Rosztov a német nehéz ágyuk tűzében

**A város védőit szűk területre szorították össze
A déli arcvonalszakaszon egyre válságosabb
a Szovjet helyzete**

Berlin, július 23.

A Bud. Ért. jelentése szerint Rosztov már az ellene felvonuló német csapatok nehéztüzérségének hatósugarában van. A nagy donmenti város külvárosait erős tűz alatt tartják a németek. A szovjet hatóságok eltávolítják a városból a polgári lakosságot.

A Sajtótól keletre előnyomuló német csapatok újabb jelentős térfertést értek el.

Svájci lapjelentések szerint a német csapatok összpontosított támadást intéztek a Rosztovot védő erődszerűen kiépített védelmi vonal ellen. A város előterében kiépített nagy tábori erődállások egy részét már elfoglalták a néme-

tek. Magában, a városban is erős védelmi berendezéseket létesített a Szovjet. A német zuhanóbombázók nagy hullámai szakadatlanul támadják ezeket a szovjet állásokat, a csapatösszevonásokat és a járműszlopokat. A német bombák a szovjet járművek százait semmisítették meg.

Szorul a gyűrű Rosztov védői körül

Zürich, július 23.

(Bud. Ért.) Svájci lapértésülések arról adnak hírt, hogy a németek egyre közelebb jutnak Rosztov városához. A szovjet csapatok elkeseredett ellenállással igyekeznek feltartóztatni az előretörő német csapatokat és rendkívül súlyos veszteségeket szenvednek úgy emberben, mint hadianyagban. A szovjet csapatok egyre

válságosabb helyzetbe kerülnek és visszavonulásra kényszerülnek. A város védői körül fokozódik a német nyomás és a bolsevisták egy félkör alakú szűk területre szorúlnak össze.

Egybehangzó jelentések szerint a déli szovjet arcvonal helyzete kritikus. A német csapatok a Don kanyarban nagy lendülettel üldözik az ellenséget.

Lendületesen törnek előre az olasz csapatok Keleten

Róma, július 23.

A Stefani Iroda különtudósítója jelenti a keleti arcvonalról, hogy az olasz csapatok dacolva az erős ellenséggel, lendületesen törnek előre és mindenütt elérték kitűzött céljaikat. Az olasz sikerek jelentősége annál nagyobb, mert a támadást olyan területen hajtották végre, a-

mely kiválóan alkalmas a védekezésre és ahol a Szovjetnek jól kiépített védelmi állásai voltak. A sikerekért főleg a gyalogságot és a lovas alakulatokat illeti elismerés. Az olasz csapatok az elfoglalt területeket teljesen megtisztították az ellenség maradványaitól, majd folytatták támadásukat.

Ujabb japán partraszállás Uj Guineán

A partraszállt japánok Port Moresbyt veszélyeztetik

Vichy, július 23.

Az OFI francia híroroda jelenti Melbourneból, hogy az ausztráliai főhadiszállás hívtakos közleménye szerint Uj Guinea szigetén újabb japán csapatok szálltak partra. A jelentés szerint a partraszállás a partvidék olyan részén történt, ahol nem voltak angolszász csapatok.

A szövetségesek főhadiszállásának újabb jelentése szerint a japán partraszállás Pápua északi részén történt.

Ausztráliai részről a partraszállt japán csa-

patok számát 1500—2000 emberre becsülik és azt hiszik, hogy a partraszállással fokozódni fog a Port Moresbyt fenyegető veszély.

A Szovjet álhírek terjesztésével nem javíthat kétségbeejtő helyzetén

Lisszabon, július 23.

A Giornale de Notícias katonai munkatársa foglalkozik a szovjet arcvonal déli szakaszának helyzetével és vitába száll azokkal a szovjet jelentésekkel, amelyek nagy német veszteségekről számolnak be. Megállapítja a katonai szakértő, hogy a Szovjet által közölt számadatok önkényesek. A németeknek annyi millió veszteségük lett volna, mint amennyit a szovjet hatóságok jelentenek, nem érhetek volna el olyan eredményeket, mint amelyeket elérték, nem foglalhatták volna el Voronyeszt, nem kelhetek volna át a Donon, nem veszélyeztethetnék Rosz-

tovot és Sztalingrádot, nem rendelkezhetnének olyan hatalmas hadsereggel Afrikában és már nem volna szabad, hogy legyen katonaságuk Franciaországban, Belgiumban, Hollandiában, Norvégiában és másutt. Ha a németeknek nagy veszteségeik volnának az angolszászok már megvalósíthaták volna a második arcvonalat, amelyet éppen azért nem mernek megvalósítani, mert tudják milyen hatalmas német erők állnak készenlétben.

A katonai szakértő hangsúlyozza, hogy ilyen álhírek egyáltalán nem változtathatnak a Szovjet kilátástalan helyzetén.

Az angol birodalomban egyre erősödik a kommunista tevékenység

A Stefani olasz hírközlő iroda megállapítása szerint a kommunizmus polgár jogot nyert a brit birodalomban, amit számos angol intézkedés mutat. Kanadában is, Indiában is mozgási szabadságot biztosítottak a kommunista pártnak. Anglia olyan helyzetben van, hogy kénytelen a Szovjet minden kívánságát teljesíteni. Erre vezethető vissza a kommunisták irányában mutatkozó engedékenység is. Angol rész-

ről kijelentik a bírálatokkal kapcsolatban, hogy a kommunista pártnak éppolyan joga van a szervezkedéshez és a fennálláshoz, mint minden más pártnak. Az olasz híroroda megállapítja a továbbiakban, hogy Anglia engedékenysége fájdalomdíj a Szovjetnek. A tüzzel játszanak az angolok, amikor a kommunistákat melengetik, mert a kommunisták adott esetben a birodalom ellen fordulhatnak.

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

CSUTORTOK—VASÁRNAP
Vaszary János eredeti filmvígjátéka.

Édes a bosszu

Főszerepben:

PÁGER ANTAL, KOMÁR JULIA,
ERDÉLYI MICI, PETHES SÁNDOR,
BILICSI TIVADAR

Pótműsor: magyar és olasz híradók.

Gyors német előnyomulás Sztalingrád felé

Bern, július 23.

(Bud. Ért.) A Reuter angol hírszolgálati iroda moszkvai különtudósítója közli, hogy a keleti arcvonal déli szakaszán a Szovjetnek a legkisebb oka sincs a derűlátásra. A szovjet csapatok szívós és elkeseredett ellenállása hiábavalónak bizonyult. A bolsevistáknak mindenütt vissza kell vonulniuk a számbeli túlsúlyban lévő német csapatok nyomása előtt. A németek újabb sikerei fokozták a szovjet helyzetének súlyosságát. Sztalingrád irányában meggyorsult a német előnyomulás üteme.

A tudósító szerint a Sztalingrád előtti terep nem alkalmas védelmi berendezések létesítésére, ami megnehezíti a védekezést.

SIKERTELEN ANGOL LÉGITÁMADÁS A CSATORNAMENTI NÉMET KATONAI CÉLPONTOK ELLEN

Berlin, július 23.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy angol repülőgépek kudarcbafulladt támadási kísérletet hajtottak végre a La Manche csatorna vidékén a német katonai berendezések ellen. Egy brit gépet lelőtt a légvédelem. Kár nem keletkezett.

AMERIKAI VEZETŐK HADUZENETET KÖVETELNEK FINNORSZÁG ELLEN

Zürich, július 23.

Amerikai hírek szerint 357 vezető személyiség levelet intézett Roosevelthez, amelyben felszólítják az elnököt, üzenjen hadat Finnországnak.

HINDU ÖNKÉNTESK AZ OLASZ HADSZERÉGBEN

Róma, július 23.

A Stefani iroda híradása szerint az olasz parancsnokság szabadon bocsátott bizonyos számú hindu hadifoglyot, akik önként jelentkeztek az olasz hadseregbe az Anglia elleni harcra. A hindukat már besorozták az olasz alakulatokba. Gyarmati egyenruhát kaptak.

A nagyvilágból

A dán halászlati igazgatóság elrendelte, hogy valamennyi halászhajó sürgősen térjen vissza kikötőjébe. A rendelkezés azért keltett feltűnést, mert arra éppen a halászlati idény kellős közepén került sor. A rendelkezést nem indokolták meg, azt hiszik azonban, hogy oka az aknaveszélyben keresendő.

A portugál repülőgépek folytatják a hajótöröttek felkutatását. Egy felderítő gép kisebb vízijárművet vett észre, amelyről azt hiszik, hogy hajótörötteket szállít.

Svédországban súlyos büntetésre ítélték 4 cseh állampolgárt, akik kémkedtek. Közöttük van Hanek volt stockholmi cseh ügyvivő is.

Bulgáriában teljesen beszüntették a magángépkocsiforgalmat.

Bitolyban 11 kommunistát halálra ítélték, más kommunisták pedig súlyos szabadságvesztéssel lakolnak felforgató tevékenységükért.

A Szovjet minden áron második arcvonulat akar

Berlin, július 23.
(Interinf.) A Stockholms Tidningen úgy értesül, hogy Litvinov Roosevelttel folytatott tárgyalása során azzal is igyekezett nyomást gyakorolni az amerikai elnökre, hogy kijelentette, miszerint a szovjet csapatok abban az esetben, ha a németek mostani előretörésük során megszállják a Kaukázust, már legfeljebb csak bandabarc módszerrel tudnak ellenállást kifejteni. Ez azonban lehetővé tenné 2—3 millió német katona elszállítását a keleti arcvonalról Nyugateurópába. A jelentés szerint Litvinov nem kötötte ki, hogy mely területen valósítsák meg a második arcvonalt, de hangoztatta, hogy a tehermentesítő angol-

szász támadásra feltétlenül szüksége van a Szovjetnek.

PÁRISBAN ELLOPTAK 55.000 ÉLELMISZERJEGYET

Páris, július 23.
A párisi XIII. kerület előjáróságának épületéből ismeretlen tettesek elloptak 55.000 darab élelmiszerjegyet.

ELÉGETT NÉGY ÉPÜLŐBEN LÉVŐ AMERIKAI HAJÓ

Bern, július 23.
Az Evening Standard c. angol lap jelenti az ontariói Midlandból, hogy az ottani hajógyárban tűz ütött ki, amely elhamvasztott négy épülőfélben lévő hajót. A tűz átterjedt a szomszédos hajóépítő üzemekre és itt nagy károkat okozott.

Tűz a zombori határban

A zombori tűzörségnek jelentették tegnap, hogy az Elzászállás felé vezető vasútvonal mentén a 6-os számú kilométerközelében a buzaföldön hatalmas lángokkal ég a kereszttekbe és asztagokba horodott buza. A zombori tűzoltószázad Jónák Ernő tűzoltóparancsnok vezetésével két motorosfecskendővel és szerkocsikkal azonnal kirohogott a tűz színhelyére és hozzálátott a gyorsan elharapozó lángok elfojtásához. A tűz özvegy Csuvárdzsics Zsigmondné Bezdáni ut 170 számú szállásán keletkezett. Valószínű, hogy cséplésközben a gőzgép kéményéből kipattanó szikra okozta a tüzet és

160 kereszt buzát gyújtott fel.
A cséplőgépet, a kazánt és az elevátort még idejében sikerült megmenteniük a munkásoknak. A tűzoltóknak több mint három

óra hosszágig tartó megfeszített munka után sikerült csak a tüzet teljesen lokalizálni. A 160 kereszt buza háromnegyed része elhamvadt egynegyedrészé pedig — a füsttől és a vizes koromtól hasznavehetetlené vált.

A helyszíni szemle alkalmával megállapították, hogy a cséplőgép körül az elővigyázatossági rendszabályoknak megfelelően

minden rendben volt. A tüzet csak egy a gépből véletlenül kipattanó szikra okozhatta.

A tűz oltásánál a tűzoltókkal együtt a környék apraja-nagyja segédkezett és ennek köszönhető, hogy a lángok a szomszédos asztagokra és kereszttekre nem csaphattak át.

A kár meghaladja az 1000 pengőt.

Ahol csak centiméternyi távolságokra leselkedik a halál

Egy olasz százados elbeszélése a marmaricai pokolról

Kelet kapujának nevezhetjük ezt a hatalmas iparvárost és térséget, amelynek támaszpontjairól néhány nappal ezelőtt a Donecen túli nagyszabású támadás megindult. A város lázas életet élt ezekben a napokban. A nehéz gépkocsik szünet nélkül, tonnaszámra szállították a lőszeret és egyéb hadianyagot kelet felé. Az általános kép változatosságához tartozik, hogy a szövetségesek csaknem valamennyi államának seregei képviselve vannak itt. A beláthatatlan, hosszú kocsioszlopokban itt-ott messze kigyózó, élénk, világos folt tűnik fel. Ezek az olaszok, világossárgára festett sivatagi terepjáró gépkocsijaikkal, melynek színe az északafrikai pusztaságok homokjának színét utánozza.

A városban többemeletes nagy épületben van az olaszok ellátási támaszpontja. Az épület előtt éppen utrakészen áll egy világos színű kocsi. Parancsnok, G. F. százados előzékenyen válaszol érdeklődésünkre. A parancsnoksága alatt álló egységek az északafrikai offenzíva óriási sikere következtében felszabadultak s néhány héttel ezelőtt megszakítás nélküli menetben megindultak a keleti frontra.

A keleti arcvonalon harcoló katona fogalmi meglehetősen hiányosak a sivatagi harcokból és így kettős érdeklődéssel figyeljük G. F. százados elbeszélését a marmaricai pokolról:

— Sehol sincs annyira egyforma jelentősége a harcban az ellenségnek, terepnek és időjárásnak, mint a sivatagi háboruban — kezdi az olasz százados.

— Az arcvonalak előtt több kilométeres mélységű és mélységű aknamezők vannak,

de ezek töltik ki a főállások között lévő, sokszor meredélyes, szakadékos terepszakaszokat is. Aknák hevernek az utak és ösvények mindkét oldalán, ezeket minduntalan odacsempézik az éjszaka sötétjében dolgozó „szabotázs alakulatok” az utánpótlási vonalakra és vasuti pályákra.

— Van-e hatásos ellenszere ennek?

— Nem igen — válaszolja az olasz százados. — Sőt az aknaveszély az elmúlt hónapokban napról-napra nagyobb méreteket öltött. Egyetlen hadosztályunk, hogy az aknazárban csupán egyetlen kocsiszélességű szabad közlekedési utat biztosítson magának, pontosan 1500 aknát szedett fel.

— Általában a sivatagi háboruban csapatainknak egyik legfontosabb feladatává az ellenségek aknamezők felkutatása vált. S ha végre műszaki csapataink utat vágtak az aknamezőn, egyik járműnek pontosan a másik nyomában kell hajtania, mert centiméterek távolságában ott leselkedik a halál.

— A határtalan, végtelen sivatag azonban más veszélyeket is rejt magában — folytatja az olasz százados.

— Víz, víz! — könyörögnek a sebesültek s a végkimerülés határán lévő katonák. Ezeket sehol sem hagyhatjuk hátra, s végig kell szenvedniük a sivatagi utazás minden keservét, amíg alkalom kínálkozik a hátraszállításukra.

— Víz, tiszta hideg víz! — ez a vágyálma a páncélosokban ülő katonáinknak s azoknak,

Egészséges fehér fogak

minden arcot vonzóvá és széppé varázsolnak. Az erőteljes tisztító hatású Chlorodont-fogpaszta gondoskodik arról, hogy fogai nemcsak épek, hanem vakító fehérek is maradjanak.

Felkészés után és lefekvés előtt

Chlorodont
fogpaszta

akik ezeken a gépkocsikon utaznak, ujjnyi vas-tag porral az arcukon és ruhájukon s minden pillanatban készen arra, hogy leugrálva a kocsikról, nekitámadjanak az ellenségnek.

— Vizről álmodik a tüzer, aki gyakran embertelenül kemény munkával tudja csak magát előredolgozni nehéz lövegével a halott terep fullasztó és süppedő homokjában... Igen.

A sivatagban már régóta nem mosakszunk, nem borotválkozunk.

A rendelkezésre álló vízmennyiség pontosan be van osztva. Mindegyikünk naponta néhány kortyot kap csupán, éppen hogy szomjan ne haljon. Foglyok — akiknek száma napról-napra rohamosan növekszik — csak akkor kaphatnak vizet, ha a zsákmány víztartályokat is tartalmaz, különben várniuk kell, míg a kelő vizutánpótlás megérkezik. Nem egyszer a vízhiány készítette a briteket arra, hogy parlamentairet küldjenek át hozzánk.

— A vízhiány mellett az irtózatossóság a legnagyobb keservünk. Különösen repülőink szenvednek tőle. De semmi sem akadályozza őket feladatuk teljesítésében. A sivatagi hőség-re talán a legjellemzőbb egyik német pilóta rádió-jelentése, amelynek szövegét feljegyeztem — mondja a százados.

— Ötven fok meleget mutat a hőmérő. A levegő gőzölög és villog.

A JU. 87. üvegezett fülketetője olyan forró, mint az izzó vas. Csak több ezer méter magasságban válik hűvösebbé a levegő.

A tüdő szabadabban lélegzik, az átizzadt öltözet kevésbé tapad a nedves testre. Két sivatagi helység között nagy magasságból kereszük a célt. Jobbra páncélosok széles vonalban hosszú sorokban. Ezek csak Rommel páncélosai lehetnek. Amott hatalmas porfelhő vonul köteleink felé, ezek csak angol járművek és páncélosok lehetnek. Így látszik innen magasból... Most megint tüzeri tűz... Az angolok megtorpannak... Az ellenséges sorok összezsúfolódnak... Elérkezett a mi időnk... Az előttem haladó vezérgép megadja a jelt: készen állni a támadásra... Repülőgép kötelékünk széthúzódik. Az első gépek jobbról máris zuhannak az angolokra... Most oldják ki a bombákat... Több brit páncélos lángokban áll... Készüldöm... Most én vagyok soron... Sok szerencsét!...

Az olasz százados befejezi érdekes előadását.

— Ez volt a sivatagi háború, bajtárs — mondja bucsuzóul.

— Itt Oroszországban kellemesebb az időjárás, bár

nem kétkem, hogy itt is nemsokára meleg lesz — az ellenségnek.

Az egyik tiszt jelenti, hogy az oszlop menetkész. A motorok felbúgnak. A százados kezét nyújt, majd frissen kocsijába ugrik. Még kezével integet, amikor az oszlop megindul az utvonalon Kelet felé...

Hant Béla.

Szórol-Szóra

A repülő mogendovid

H. Katzmann, amerikai milliárdos — mint a newyorki lapok hírül adják — 50.000 dollárért remekbeszabott négymotoros bombázót rendelt magának. Miután a gépet megkapta, a nevezetes luxusbombázót „Dávid Csillaga” névre keresztelte és bejelentette, hogy a gépmadar hátán személyesen indul Európába, a német területek bombázására.

Kár, hogy a pesti Katzmannok házi lapja, Szabolcsi Lajos újságja, kimult e földi világból, mert újra megírhatná „Zsidó az óceán fölött” című hírhedt vezércikkét. A középeurópai hitsorsosok azonban ilyen lelkesítő cikkeknek nélkül is nyilván buzgón vizsgálják mától kezdve az eget. Jön-e Katzmann? Mert ugyebár az csak természetes, hogy ezekután a pohos plutokrata ma a legeszményibb alakja a zsidó képzeteknek. Katzmann direkt egy hős, egy ausgetippelt Ikarus, aki egyszer csak meg fog jelenni a Hangli fölött és ötvenkilós bombával fizet minden raziáért, minden iparengedélyért, de még a Békefi mesterért is. Katzmann az utolsó reménység, mert amit nem tudott elérni az az ügyetlen Churchill és Roosevelt, vagy az a gyáva Sztalin, azt majd kivívja a Katzmann, akinek repülőgépén a mogendovid lesz a messziről felismerhető felségjel.

A második arcvonal ugyebár nincs egyelőre, valószínűleg nem is lesz, de ezzel szemben jönni fog Katzmann, a repülő zsidó. Tehát: reszless Európa.

(Függetlenség)

Csehszlovák hősök

Kitünő barátunk, Ede bácsi, akit hajdan Benes Eduárd néven ismertek szabadművészek körökben, valahol Angliában csapatszemlét tartott és fulmináns beszédében kijelentette, hogy ő bizony Európában akar legközelebb inspicirungot rendezni ama öt-hat rozzant pemák légionista és hadtápszolgálatos izraelita fölött, akik jelenleg a dicső csehszlovák hadsereget alkotják. Ede barátunk ugylátszik fordított Ripp van Winkle. Még ma sem akar felébredni nagy álmaiból és változatlanul hiszi, hogy meg lehet ismételné az 1918-as vadászatot, melyen a nyulak — nem lőttek vissza. Ezuttal azonban német és magyar földön olyan seregek és olyan tartalékok állanak készen, hogy Ede bácsi közismert vitézségű pemákjai még bekormozott arccal se igen mernének európai földre lépni.

Igy a második — „hore ruki” — arcvonal helyett kénytelenek a csehek is megelégedni kiségitő megoldásokkal. Így például az összes zsidók és marxisták által körülrajongott nagy humanista Masaryk Tamás fia, Londonból arra biztatja protektorátusbeli hiveit, hogy gyilkoljanak német asszonyokat és gyerekeket. „Ne törődjete az illemmel — üzeni — és gyilkoljátok fajra, vallásra való tekintet nélkül annyi németet, amennyit csak tudtok.”

Hát ez igen! Ez már humanizmus! Asszonyok, gyermekek lemészárlására uszítani: ez már igazi csehszlovák virtus! Méltó a nagy és dicső benesi impérium multjához. Főként biztonosságsebb, mint megkockáztatni a partraszállást abban az Európában, ahol ma nem asszonyok és gyermekek, hanem állig fegyverzett katonanépek férfiai várják epedve ezeket a gyáva orgyilkosokat a rég megérdemelt nagy leszámolásra.

(Függetlenség)

Hirdetéseket

a vasárnapi lapra csak péntek délig fogadunk rendes tarifával, azontul érkezett hirdetéseket dupla tarifával fogadunk el.

Az orvlövészek harca

(A m. kir. honvéd haditudósító század közlése. — Ferencz Gyárfás hdp. őrm.)

Az ukrajnai magyar megszálló csapatok parancsnoka fogad. A magasrangú, előkelő katonai igaz magyar vendégszeretettel és bajtársi érzéssel fog kezelt velünk.

Melegség, szeretet sugárzik szeméből, amikor katonáiról beszél. Magyar férfiakról, akik legyőzhetetlennek látszó akadályokkal birkóztak meg.

— Közös magyar—német megegyezés alapján a múlt ősszel — hangzik a parancsnok felvilágosítása — a magyar csapatokra megszálló szerep hárult. Négy nagyobb egységünknek vonaton kellett volna előre meghatározott pontra érkeznie, de közlekedési nehézségek miatt két egységünk gyalog indult el Ökörmezőről. Ötszáz kilométert meneteltünk. Parancs szerint száznolcvan-kétszáz négyzetkilométer területet szállottunk meg és vettünk szoros ellenőrzés alá.

Elgondolkozik s így folytatja:

— November végén mozdultak meg az első komoly orvlövészcsoporthok az általunk megszállta tartott területeken. Ebben az időben határozta el az orosz hadvezetőség a hihetetlenül nagy emberi és anyagi áldozattal járt téli támadásainak sorozatát. Egyidejűleg a partizánoknak nevezett orvlövészek is parancsot kaptak: lépjenek munkába...

KIK AZ ORVLÖVÉSZEK?

— Az orosz hadvezetésnek évszázadok óta gyakorolt harcmodora az is, hogy a csatát kerüli. Visszavonulását azzal a céllal hajtja végre, hogy a rendelkezésre álló hatalmas területeken megszakítja az előnyomuló hadsereg ellátó vonalait. Nyugtalanítson, zavart keltsen a birtokba vett területeken... A szovjet orvlövész katonai kiképzést kapott. A hadvezetőség a mozgósítási terv alapján a rendelkezésre álló emberanyag egy részét a kaszárnyákba, más részét orvlövész-központokba hívja be. Tehát: nem öletszerűen, minden cél és rendszer nélkül összeverődött alkalmi alakulatokkal kerül szembe a megszálló katonák, hanem rendszeresen fel szerelt, éveken át szakszerűen előkészített rejtett raktárakból ellátott bandákkal.

— Az orvlövészek parancsra dolgoznak. Ott és akkor hajtják végre a kapott parancsot, amikor és ahol rendelik. Ezzel a gerilla rendszerrel tett tönkre az akkori orosz hadvezetőség Napoleon hadait 1812—13-ban. Most azonban rosszul számított. A partizánokat sorra kifűstöljük.

FAGYBAN, JÉGBEN MENETEL A HONVÉD

— December első felében újabb területek megszállására kapott parancsot a honvédség. A kijelölt pontokat gyalogmenetben kellett elfoglalni harmincöt-negyven fokos hidegben. Minden katonámra mély bajtársi érzéssel gondolok, hogy ezt a rettenetes nehéz feladatot becsületesen segítette megoldani. Dermesztő hidegben úgy indítottuk a menetlépcsőket, hogy éjszákára minden emberünket meleg szobába juttassuk. Csak az tudja megérteni, mekkora munka volt ez, aki látta: a „szovjetparadicsomban” alig van falu. Szétszórt, tanyaszerű házak bálmulnak a hatalmas pusztaságba teljes rendszerelenségben. Légionista rendszer szerint oldottuk meg a gyaloglást. Megfelelő időközökben negyedórás rövid pihenőket tartottak. A csonttá fagyott húst és más élelmiszereket menetközben nem lehetett megfőzni. Dél előtt kilenc óra körül meleg reggelit kaptak a honvédek s délután három órakor, az éjjeli szálláshelyen forró ebéd várta őket. Hidegtől gyötört végtagokkal, de csodálatra méltó öntudattal haladtak céljuk felé honvédeink s a megállapított időre félmillió négyzetkilométeres területet szállottak meg.

Telefon zümmög, a megszálló csapatok tábornoka néhány kérdésre intézkedik, majd így folytatja:

— Az arcvonal ellen gyors egymásutánban ismétlődő, de a német védelmen összeomló szovjet támadásokkal egyszerre, december közepén egyre hevesebbé vált az orvlövész harc is. A rendes körülmények között polgári ruhában járó, saját hadserege által rendőri és hidőri szolgálatra alkalmazott orvlövész-csoportok

erdőkben, a főutvonaktól távolabb eső falvakban verődtek össze s kísérelték meg feladatukat végrehajtani. A magyar honvéd megakadályozta a szándékot. Harcaink során rengeteg élelmiszert, fegyvert, sőt tankot is zsákmányoltunk. Az orvlövész rejtékhelyek és raktárak álcázására jellemző, hogy nyolcszor fésültünk át egy erdőrészt, melyről tudtuk: nagyobb raktárt rejteget. Nem találtuk meg a bejáratot. Az egyik orvlövész segítségével értük el célunkat. A partizán harcok azóta szakadatlanul tartanak. Nap-nap után újabb és újabb, sokszor többezres csoportot semmisítettünk meg. Tiszogató harcaink során rendes sorkatonasággal is találkozunk. Orosz alakulatokkal, melyek a bekerítő csaták során erdőrengetekbe húzódtak vissza. Ezeket most mi morzsoljuk fel könyörtelenül.

Most a térképhez lép s ezen mutatja a területet.

ÓRIÁSI ERDŐRENGETEGEK

— Az orosz erdők — mondja — hihetetlenül nagy kiterjedésűek. Most egy Kievtől egészen Moszkváig terjedő erdő megtisztítása van folyamatban. Méreteire jellemző, hogy ezerkilencszáztizenhatban itt alakultak meg az első kommunista ezredek. Egy évnél hosszabb ideig szervezkedtek, gyakoroltak, míg alkalmazásukra sor kerülhetett. A fehérek, leveretésük után még két évig tartották több ezreddel magukat ebben az erdőben. Most a magyar honvéd fegyverei előtt sorra morzsolódnak fel az orvlövészalakulatok. Ujabbán önként adják meg magukat. Nem bírják tovább. Százas csoportokban tartják fel kezüket...

Karcsu vezérkari törzstiszt lép be térképekkel, iratcsomókkal.

A beszélgetésre szánt idő lejárt.

Amikor tisztelgésem és a tábornok ur szives bucsuja után elhaladok az ablak alatt, már két munkába mélyedt fej hajlik össze. A fáradhatatlan parancsnok és ezergopdu, mégis mindig nyugodt vezérkari főnöké.

A világ első motoros repülője

Most lett ismeretes, hogy a világ első motoros repülője nem az amerikai Wright Wilbur és Orville testvérek voltak, hanem az Amerikába kivándorolt Gustáv Weisskopf. Dr. Herbert Müllenbach deessau tanár megállapította, hogy Weisskopf repülési kísérletei már 1901 augusztus 14-én sikerültek, míg a Wright testvérek első motoros repülése 1903 december 17-én történt.

Weisskopf 1874-ben született Leitershausenben (Mittelfranken). Már diákkorában sokat foglalkozott repülési tervekkel, amiért barátai kissé bolondosnak is tartották. Miután szüleit korán elvesztette, tengerész lett és 21 éves korában Amerikában telepedett le. Egy általa szerkesztett gőzmotoros repülőgéppel már 1899-ben megpróbált a levegőbe emelkedni, de lezuhant. Ennek a kísérletnek még él egy szemtanúja. Az 1901 augusztus 14-én történt négyszeri motoros repülésről pedig több esküvel bizonyított vallomás tanuskodik. A leghosszabb repülési távolság 2500 méter volt, de 1902 januárban már 3300 méter tudott Weisskopf repülni. Az akkori újságok — így a New York Herald — részletesen beszámoltak a kísérletekről. A Wright testvérek dicsőítése persze teljesen háttérbe szorította a német feltaláló uttörő munkáját, akiről később egészen megfeledkeztek. A világ első motoros repülője ismeretlenül halt meg 1927-ben. (TEK)

Ha csakugyan jól akarja érezni magát, menjen el esténként a

„Kék szőlőfürdő”

szép kerthelyiségébe

Minden este kitünő cigányzene!

Vasár- és ünnepnap tánc.

Meleg és hideg ételek, kitünő fajborok!

Figyelmes és pontos kiszolgálás!

Telefon: 349.

A honvédelmi miniszter felhívása

A honvédelmi miniszter felhívást adott ki honvédeink részére szeretetadományok gyűjtéséről és felajánlásáról.

A háboru első perctől kezdve, amióta hős honvédeink haláltmegvető bátorsággal küzdenek a harctéren a magyar hazáért, a társadalom minden rétege példás együttérzéssel igyekszik szeretetadományok felajánlásával kifejezésre juttatni a harcoló hősök iránt érzett szeretetét és hálás megbecsülését. A szeretetadományok gyűjtését a magyar Vöröskereszt, a katonai parancsnokságok, polgári hatóságok, társadalmi egyesületek, sőt egyes személyek végzik s valamennyinek legfőbb törekvése, hogy a gyűjtött adományok a legrövidebb időn belül jussanak el küzdő hőseinkhez.

A szeretetadományoknak egy központi tárolási helyre való beszállítása, az egyes csapat-teszték közötti felosztása és a hadművelési területre való juttatása eddig egységesen szabályozva nem volt, ami nemcsak az egész akció lebonyolítását késleltette, hanem főleg ami az igazságos felosztást illeti, bizonyos aránytalanságok sem voltak elkerülhetők. Ezeket a hiányokat a honvédelmi miniszter legutóbb kiadott rendeletével segíteni, amely szerint a szeretetadományok adományozását a honvédelmi minisztérium útján központilag kívánja irányítani, ami által azoknak a legrövidebb időn belül a hadművelési területre való juttatása is leginkább biztosítva van.

Ebből az intézkedéséből kifolyólag a honvédelmi minisztérium mindenkit, nemcsak egyéneket, de az egyesületeket, testületeket stb. is felkér, amelyek honvédeink részére szeretetadományokat gyűjtenek vagy felajánlanak, hogy a felajánlott vagy gyűjtött szeretetadományokat a területileg illetékes hadtestparancsnokánál (kerületi parancsnokánál) jelentsék be, amely azokat a neki alárendelt élelmiszerraktárába szállíttatja, ott a konvédelmi minisztérium intézkedésére szakszerűen kezelteti. A harctéren küzdő derék honvédeink harci készségét kétségtelenül nagymértékben fokozza s lelkiileg is nagyon felemelő hatású, ha tudják és érzik, hogy testvéreik szeretettel gondolnak rájuk és ennek a szeretetnek adományok juttatásával igyekeznek kifejezést adni, méltányolva a rendkívül nehéz viszonyok között kifejtett elismerésre méltó teljesítményeiket.

Adományaink felajánlásakor gondoljunk mindig arra, hogy azokat egyenlő arányban szétosztva azok a magyar testvéreink kapják, akik addig, amíg mi egészségünk és életünk kockázatát nélkül családunk és gyermekeink körében biztonságban élünk, életüket kockáztatva éretlenül harcolnak. Ezért az adományozónak felesleges meghatározni adománya rendeltetését, mert ez egyrészt az egyes alakulatok többszörös ellátására vezethet, másrészt a hadművelési helyzet folytán a kikötés teljesítése nem mindig lehetséges. Csak olyan cikkeket adományozzunk, amelyek a közlekedés elkerülhetetlen nehézségei mellett is kifogástalan állapotban érkezhetnek meg rendeltetési helyükre.

Honvédeink főleg a következő adományokat kedvelik és tudják felhasználni.

Cigaretta, szivar, dohány, cigaretta- és szivarszipka, pipa-, cigaretta- és szivartárca öngyújtó; az élelmiszerek közül: cukorka, csokoládé és szeszes italok; továbbá téli óvóczikkek (érmelegítő, haskötő, flanelkapca, meleging, meleg alsónadrág, nyaksál, meleg harisnya), fogkefe, szappan, borotvakészlet és penge, zseb-kés, óra, írószerek, jegyzetfüzet, varrókészlet, zsebkendő, törölköző, kendő, villanylámpaelem, iránytű, gomb, levélpapír, rovarpor, óralánc (szij) stb.

Másfajta élelmiszerek küldése (például szalonna, kolbász és husnemű) az esetleges hosszú szállítási idő miatt nem kívánatos, mert azok rendszerint megromlanak, a sütemények pedig a szállítványok elkerülhetetlen zsufoltsága miatt összetörve érkeznek meg. A pénzbeli adományok a 177.221 számú csekkszámára küldendők.

Óbecse ötezer pengővel járul hozzá az iparosok önállósítási alapjához

Ünnepélyes keretek között alakult meg az Óbecse és Vidéke Ipartestület

Óbecséről jelentik: Az Óbecse és Vidéke ipartestület ünnepélyes keretek között tartotta meg alakuló közgyűlését, amelyet Gyüre Károly főszolgabíró nyitott meg határos beszéd keretében. A fogadalmi tétel után Berecz Gyula községi főjegyző emelkedett szólásra. Meleg szeretettel és a boldogabb magyar jövőbe vetett bizakodással köszöntötte az Ipartestület új vezetőségét. Rövid beszédében közölte, hogy a község a maga részéről 5000 pengővel járul hozzá a kisiparosok részére nyújtandó kölcsönök összegéhez. A továbbiakban a belső front szilárdságának szükségességét hangoztatta, majd az iparosságnak a nemzeti munkaközösségben és a Bajtársi Szolgálatban való tevékeny közreműködéséről beszélt. Szólt az iparosság nyersanyaggal való ellátásáról és a közszállításokban való részesedéséről. Végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a kinevezett vezetőség be fogja váltani a működéséhez fűződő reményeket s a testület tagjaival együtt becsületes, törekvő munkával hozzájárul a végső cél: Nagymagyarország felépítéséhez.

Berecz Gyula főjegyző beszédét nagy tapsal fogadták a közgyűlés tagjai. Az új vezetőség

névsora a következő: elnök: Hodik Dávid, alelnök Föglein Ferenc, Sisitska Pál (Bácsföldvár), ipartestületi székelnök Ábrahám János, alelnök Nagy Palócz Mihály, tagok Füstös István (Bácsföldvár), Urbán Péter, Nagy Béla, Csonka Mihály (Bácsföldvár), számvizsgáló bizottsági elnök Kisutcai Ferenc, tagok Schumacher Dezső és Hegedüs Gyula (Bácsföldvár), előjárósági tagok: Bálint Kálmán, Gálik Péter, Huszágh Lajos, Juhász Béla, Kovács Ferenc, Kaposi Mihály, Kiss Pál, Lőrincz Lajos, Lukács István, Ritz Ignác, Ruzitska Mihály, Nagy József Kádas Károly, Vibok András, Vágó István, Varga Imre, Keszég Béla, Berze István, Brankovics Béla, Rumpf Antal, Tvarozsna János, Vámos Sándor, (Bácsföldvár), Suta János (Bácsföldvár), id. Vasas József (Bácsföldvár), Knecht Lajos, Krajtnár István, Gálik Pál, ifj. Vasas József, Richter Nándor, Buttás Pál (Bácsföldvár), Cseh Ferenc, (Bácsföldvár), Szilágyi Péter, Mikula Nándor, Nagy Dezső, Kovács-Sándor, Kádas András (Bácsföldvár), Buru István (Bácsföldvár), Horváth Márton (Bácsföldvár), Drapos János, pénztáros: Pratzner Béla.

Állam, amelynek mindössze négy öreg ágyuja és hét rendőre van

Svájc az előző év augusztusában ünnepelte fennállásának hatszázötvenedik évfordulóját: ezidén pedig Liechtenstein nagyhercegség lesz hatszáz esztendő. E kisállamot 153 négyzetkilométernyi kiterjedésével és 11.000 lakosával majdnem elfelejtették már: pedig Liechtenstein nemcsak a világ bélyeggyűjtői számára jelent érdekességet, de mint a középkori Európa törpeállamainak utolsó maradványa is.

Hatszázéves függetlenségéről persze nem lehet beszélni, mert hiszen a hercegség mindössze 1866-ban vált ki a Németbirodalom kötelékéből. A hatszázéves fennállás inkább arra vezethető vissza, hogy IV. Rudolf és III. Hartmann 1342-ben házasság folytán egyesítették a Werdenberg-Sargans grófság részeit, amikor is Vaduz, a hercegség mai fővárosa grófság lett. Később a Habsburgok hercegségre emelték Liechtensteint.

Érdekes — és egyben mosolyra ingerlő — az a tény, hogy közjogilag Liechtenstein és a poroszok között ma is hadiállapot áll fenn. 1866-ban ugyanis Ausztria oldalán Liechtenstein is résztvett 83 emberrel a Bismarck elleni háborúban: Ausztria és Poroszország megkötötték a prágai békét, Liechtensteint azonban kifejeltették a tárgyalásokból.

A hercegség mostani sorsa szorosan összefügg Svájcával. 1923-ban az ország kivált Ausztriával kötött pénzügyi- és vámuniójából, s Svájc alá lépett egyezsége. Ami a lakosságot illeti, ezek tulajdonképpen alemannok, tehát ugyanazok, mint Svájc német polgárai. Gazdaságilag teljesen egyfolytonos a hercegség berendezkedése Svájcával, s a vámközösség mellett azonos érmék, bankjegyek vannak, sőt postájuk, telefon- és táviróhálózatuk is közös. Ami az érdekes: Liechtenstein saját bélyegeket nyomtat. Érthető, ha e bélyegek a világ minden gyűjtőjénél nagy kedveltségnek örvendenek: Liechtenstein ki is használja ezt a kedveltséget és az állami kiadások legnagyobb részét bélyegsorozatok kibocsátásával fedezi.

Hadereje persze nincs a hercegségnek.

Mindössze hét rendőrral rendelkezik az „állam”, akik egyszerű egyenruhájukban a világvárosok rendőreire emlékeztetnek. Igaz, van tűzsége is az országnak: mégpedig négy öreg ágyú. Ezeket a vén ágyukat Mária Terézia vaduzi látogatásakor állították fel — ma azonban már diszlovést se lehet leadni belőlük.

A hercegség „békés” polgárai közül azonban ma számosan küzdenek a keleti fronton, s a semleges kisállamban mindenki nagyon jól tudja, hogy igazságosabb Európa, új életformák, új emberiség születik most a harcmezők mögött.

A világ legnagyobb autóbúsa

Egy délnémet karosszériagyárban most készült el a világ legnagyobb autóbúsa. 120 ülőhellyel rendelkezik, abból 114 a személykocsiban és 6 a vontatókocsiban van. Hossza 20 méter, 150 lóerős Dieselmotor hajtja. Az autóbúsa önsúlya 15 tonna, megtelve pedig kb. 23 tonnát nyom. Az utasok kocsiján 2 duplaszárnyas toloajtó van. Télen különleges huzatmentes berendezés gondoskodik friss levegőről, míg nyáron a tetőt lehet felnyitni. A rendkívül hosszú autóbúst azonban úgy kellett megalkotni, hogy kanyargós utakon is járhasson. Ezt az ugynevezett nyeregvasatós rendszerral érték el, ami abban áll, hogy a hátsó kocsit keréknélküli előrésze a vontatókocsit hátsó kerekeinek tengelyén fesszük. Az utaskocsi tehát ugyszólván a motorkocsi nyergében ül. Ily módon a vontató kocsit a hátsó kocsitól majdnem derékszögben el tud fordulni és a világ legnagyobb autóbúsa a legkényesebb kanyart is biztosan veszi. (TEK)

**HIRDESSZEN
A „DÉLVIDÉKBEN”**

Hírek:

DÉLVIDEK

OTI KÖRZETI ORVOSA:

Felsőváros orvosa dr. Szabó Enre. Flórián u. 8. A második körzetbe a Bánát városrész tartozik, (a Rákóczi ut. Antal utca. belváros és Kossuth Lajos utca közötti rész). orvosa dr. Erdev Gyula. Sándor Béla utca 15. A harmadik körzet a Szelencse és a Bánátnak a második körzetbe nem tartozó része. orvosa szintén dr. Erdev Gyula. Sándor Béla utca 15.

UGYELETES VÁROSI ORVOS:

Dr. Lackner Lajos. Trefort utca 4. Telefon 188.

UGYELETES GYÓGSZERTÁR:

Szent Erzsébet. Kossuth Lajos utca.

A kormányzói pár házassági évfordulója. Szerdán meleg, bensőséges családi ünnepet ült a legelső magyar ember és kitvese: vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó ur és a főméltósági asszony házasságuknak 41-ik évfordulójához érkeztek el. A főméltóságú pár teljes csendben, szűk családi körben ünnepelte a szép évfordulót, amelynek alkalmából az ország valamennyi fiának szeretete, tisztelete és bensőséges szerencsekívánata száll feléjük.

A felsőház július 28-án, kedden délelőtt ülést tart, amelyen foglalkozik a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslattal.

Kállay Miklós a nemzetvédelmi tábor értekezletén. A vitézek, tüzharcosok, nemzetvédelmi keresztések és egyéb katonás szervezeti egyesülete, július 28-án, kedden délben közös értekezletet tartanak a budapesti újjávarosházán. Az értekezleten, amelyen értesülésünk szerint Kállay Miklós miniszterelnök is részt vesz, a nemzetvédelmi szervezetek szoros együttműködésének körülményeit tárgyalják meg.

Budapesti Nemzetközi Vásár „Háborus Vásár”. Vásárigazolvány a vásár területére való háromszori díjmentes belépést és 50%-os vasuti menetjegyi kedvezményt biztosít. Vásárigazolványok csak korlátozott számban kaphatók. Beszerezhető: LEVENTE OTTHONBAN d. e. 10—12 és d. u. 16—18 óra között.

Féltékenységéből megfojtotta bérnakeresztányát egy angyalföldi asszony. A budapesti főkapitányság életvédelmi osztályán szerdán délben igazolt házaspár jelent meg: Nagy Károly 35 éves papírfeldozó munkás és 30 éves felesége. A férj szerint a felesége öngyilkosságot akart elkövetni. Az életvédelmi osztályon fagatni kezdték az asszonyt, aki váratlanul bevallotta, hogy az Angyalföldön, a Forbát-utca 32. szám alatti városi házban pamutsállal megfojtotta bérnakeresztányát, Weidinger Mária 17 éves munkásleányt. Tettét féltékenységéből követte el. A rendőrség megindította a nyomozást a halálos dráma tisztázására.

Hadigondozási vasárnap lesz október 21-én. A püspöki kartagjai most megjelent körleveleikben bejelentik, hogy az Actio Catholica országos elnöksége rendezésében október 25-én, vasárnap, Krisztus király ünnepén ugynevezett hadigondozási vasárnap lesz. A főpásztorok erre a nagyfontosságú megmozdulásra már most különös nyomatékkal felhívják a lelkipásztorok és a hívek figyelmét, hogy annak sikere érdekében minden lehetőséget tegyenek meg.

Visszakapják a csehek elkobzott rádióikat. A protektorátusban tovább javul a helyzet és a nyugalom teljesen helyreállt. Ennek bizonyítéka az, hogy az 1941 őszén elkobzott rádiókészülékeket a rendőrség fokozatosan visszaadja. Mint ismeretes, Prágában nagymértékben elterjedt suttogó propagandá megakadályozására a lakosság rádiókészülékeit elkobozták.

Vitéz Lukács Béla miniszter Kolozsváron. Vitéz Lukács Béla miniszter, a Magyar Élet Pártja országos elnöke Vay László báró felsőházi tag, pártvezetőségi tag és Kölcsey István országgyűlési képviselő, a Magyar Élet Pártja alelnöke társaságában Kolozsvárra utazott. Erdély fővárosában a miniszter Teleki Béla gróffal, az Erdélyi Párt elnökével és a párt vezetőivel párt-szervezeti kérdéseket tárgyal meg a két párt közötti szoros együttműködéssel kapcsolatban. Vitéz Lukács Béla erdélyi útja során kísérőivel és az Erdélyi Párt tagjaival több várost is meglátogat és tanulmányozza a függő erdélyi problémákat.

Vállalati hozzájárulás levontaképzés céljaira. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A honvédelmi miniszter a pénzügy-, ipar-, belügy- és földművelésügyi miniszterekkel egyetértve megállapította a vállalatok 1942 évi hozzájárulását levontaképzés céljaira. Eszerint mindazok a vállalatok (üzemek), amelyeknél az alkalmazottak száma az ötvenet meghaladja, de az ezret nem éri el, levontaképzés céljaira személyenként hét pengő hozzájárulást fizetnek. Ezt az összeget legkésőbb szeptember 1-ig tartoznak befizetni; a be nem fizetett összeget a közadók kezelésére vonatkozó törvényes rendelkezések szerint fogják behajtani. Minden vállalat köteles a vállalati hozzájárulás befizetése után az idén szeptember 1-ig, minden következő évben pedig február 28-ig kimutatást készíteni és a területileg illetékes járási (városi) levontaképarancsnoknak megküldeni.

Zsidó magánalkalmazottat csak az tartják, aki keresztényt is foglalkoztat. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny közli a miniszteriumnak az 1939. IV. tc. 17. §-a második bekezdésének végrehajtása tárgyában kibocsátott 4410/1942. M. E. számú rendeletét, amely szerint magánalkalmazás körében értelmiségi alkalmazottként zsidót egyarában nem, hanem csak abban az esetben lehet foglalkoztatni, ha a munkaadó legalább még egy nemzsidót is foglalkoztat értelmiségi munkakörben. Azoknak a munkaadóknak számára, akik ennek a szabálynak a multban nem felelték meg, a rendelet büntetlenségét biztosít, feltéve, hogy a munkaadó a jogszabályellenes helyzetet a rendelet kihirdetésétől számított harminc nap alatt megszünteti.

Két napig milliomos lesz egy szlovák munkás. Most tartották meg a szlovák rádió nagy sorsolását. A főnyereményt — mint százezredik rádióelőfizető — Kánsky István holicai munkás nyerte, aki így, a pályázati szabályzatok értelmében, Pozosyonban két napon át éli majd a milliomosok gondtalan életét. Joga van a Carlton-szállodában lakni, a szlovák rádió számlájára korlátlanul vásárolni az üzletekben. Ezen felül nagyszabású programot állítottak össze a „milliomos” megvendégelésére. A holicai munkást a pályaudvaron a szlovák rádió képviselője üdvözlőbeszéd kíséretében ünnepélyesen fogadja. A legnagyobb érdeklődéssel várják, hogy — a „hivatalos programon” túl — az egyszerű munkás milyen programot állított össze magának a két napos „pünkösdi királyság” kihasználására.

Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter meglátogatta Szeged kulturális intézményeit. Szinyei-Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter Szegedre érkezett, hogy meglátogassa a város kulturális intézményeit. Utjára titkára, Palkovics Pál miniszteri osztálytanácsos kísérte el. A pályaudvaron Tulkács Sándor főispán és Kogutovitz Károly egyetemi rektor vezetésével küldöttség fogadta. Első útja a Fogadalmi templom színpontjára vezetett és Klebelsberg Kunó gróf koporsójára nagy bábkoszorút helyezett, amelynek nemzeti színű szalagján ez a felírás áll: Hálás kegyelettel. A miniszter megszemléltette az egyetemi épületeket, megnézte az egyetem központi épületét, kiszemelt telekhelyet. Meglátogatta a városi múzeumot. Közeli másfélórát töltött a múzeumban és a városi könyvtárban.

Gonosz ember szerelme

Két kezemben becézve tartom
Ereimben lángok szaladnak,
Ugy mutatom be a szivedet
Uramnak: a Napnak.

A Napban sosem volt harag
S ma kiváltkép kegyes a kedve
És lebocsát egy sugarat
A szivedre.

Ósi, pogány, szép szertartás ez,
A szeretők örök miséje:
Leimádni egy sugara'
A másik szívére

Megszentelten az égi tüzzel
És összeforva szeretetben
Nem élhet szebben soha senki,
Mint mi, ketten.

DOMOKOS ISTVÁN.

Salak mint talajporhanyító

Már több esetben láttunk és hallottunk is róla, hogy nagyon kötött földben egyéb televény képző anyag hiányában finoman rostált salakporral vegyítették azoknak az ágyásoknak földjét, melyekbe aprókékosabb megművelést kívánó növények szándékoztak ültetni. Az iskolázott kertész természetesen előítélettel nézi ezeket a kísérleteket, hiszen úgy tanulta, hogy a salak kátrányos anyagokat tartalmaz, melyek a növényzetre már kis mennyiségben is igen pusztító hatást gyakorolnak. Az élet azonban valahogy megcáfolja ezeket az alaptörvényeket s nem egy esetben a palánták az ilyen földben is vidáman és szemlátomást igen rendszeresen fejlődtek. A kísérletező kertbarát elmondotta, hogy ő is hallott a kátrányos anyagok hátrányairól és ezért csak régi salakot használ erre a célra, melyet az esővíz évek óta kimosott. Természetesen csak kisebb mennyiségben kevert talajához, mert bizonyos aggályai neki is voltak. Két ségtelen, hogy a salak szivacsos légtartó állományával a nagyon kötött talaj levegőzését előmozdítja és szerkezetének merevségét megszünteti. Ha nem tartalmaz káros anyagokat, úgy elősegítheti a gyökéret fejlődését. De ki tudja megmondani, elvesztette-e a salak a káros anyagait? Mindenesre csakis a legnagyobb óvatossággal és kis mértékben szabad ezzel a kísérlettel foglalkoznunk, mert esetleg teljesen elronthatjuk földünket úgy, hogy évekig nem használhatjuk.

Egy leányt megmarta a vipera. Kassáról jelentik: Simkó Mária 25 éves kassai leányt az ökörhegyi turistautó mellett erdőben vipera marta meg. A leányt elsősegélyben részesítették, majd további ápolás végett a rozsnyói kórházba vitték.

Gigli Berlinben. Berlinből jelentik, hogy Benjamino Gigli világhírű olasz tenorista Berlinbe érkezett, ahol a Tobis legújabb filmjében szerepel.

Hol kapható Budapesten a „Délvidék”?

Nyugati p. u. II. (II. o. folyosó)
Nyugati p. u. IV. (mozgóárusítás)
Keleti p. u. (nagycsarnok)
Keleti p. u. II. (II. o. folyosó)
Keleti p. u. III. (perron)
Ondrássy ut 1.
Szt. István krt. 1.
Déli p. u. csarnok
Szt. Lukács fürdő
Rákóczi ut 21.
Erzsébet krt. 1.
Kelenföld p. u.

Zomborban július 25-ig váltják be a selyembubókat. A zombori selyem gubóbevaltóállomás július 25-ig váltja be a selyembubót, amelyet az iskolások egy tételben is beszállíthatnak.

Emelték a társulati adót az USA-ban. Mint a brit hírszolgálat Washingtonból jelenti, a 6 milliárd dolláros háborús adótörvény keretében a képviselőház 90 százalékos adót szavazott meg a rendkívüli nyereségekre. Ezzel egyidejűleg további 45 százalékkal emelték a társulati adót.

Villanykörte is helyettesítheti az örökmécsest. Ismeretes, hogy már az első világháború idején az illetékes római kongregáció engedélyt adott arra, hogy szükség esetén az örökmécsest villanyfényvel helyettesíthessék. A kongregáció a mostani háborúban ezt az engedélyt megismétli és az egyházmegyéket vezetőinek belátására bízta, hogy a szükséghez képest az örökmécsest növényolajjal táplálják, vagy — végzetben — villanyal is helyettesíthessék. A kongregációnak ez a határozata vonatkozik az oltárgyertyákra is, amelyeket szintén lehet villanygyertyával pótolni.

Elhízott, vérmes, makacs székrekedésre és aranyeres bántalmakra hajlamos egyéneknek reggelenként éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz általában nagyon jól tesz, mert hashajtó hatása biztos, alapos és rendkívül enyhe. Kérdezze meg orvosát!

Uj pénzt bocsát ki Románia. Bukarestből jelentik: Királyi rendelettel felhatalmazták a román pénzügyminisztert, hogy 16 milliárd lej összerékben különböző névértékű ércpénzt adjon ki. Az új pénzérmekek kibocsátását a pénzforgalomnak a keleti tartományok visszacsatolása következtében történt megnövekedésével indokolták. Az I. Mihály király képével ellátott 250 lejes pénzérmekek kivonják a forgalomból és új 200 lejes pénzérmekekkel cserélik fel, amelyeket ugyancsak Mihály király arcképével látják el. Összesen 63 millió lei 200 lejes érmet vernek.

Romániában vidéken is bevezetik a házszám-rendszert. Egész Románia területén kötelezővé tették a községi és falusi házak számtáblákkal való ellátását. A rendeletet a postai kézbesítés megkönnyítése érdekében léptették életbe.

Földet kapnak az ukrán parasztek. Kievből jelentik: A kievi körzet területén 1844 ukrán parasztnak kézbesítették ki a napokban a névre szóló okiratot, amely szerint kibővített tanyájára ezentúl adómentes tulajdona. (MTI)

Hírek Bácskossuthfalváról. A bácskossuthfalvai napközi otthon hétfőn megnyílik. Az otthonban naponta 60—80 szegény szülő gyermeke nyer elhelyezést és ételmezést. — Budapest székesfőváros meghívására csütörtökön délután 10 leány és 18 fiúgyermek utazott fel Budapestre és négy héttig a főváros vendégei lesznek. — Az Egyesült Női Tábor csoportja pénteken délután tartja meg negyedik népruha kiosztását a Kaszinó nagytermében. — Az Ipartestület közli, hogy a szerb munkakönyvek értéküket vesztették és azokat minél előbb cserélnék be a munkások.

Ujverbázi gyermekek a fővárosban. Pénteken reggel 18 szegénysorsu ujverbázi magyar gyermek Zalányi Gáborné felügyelete alatt Budapestre utazik. A háromhetes ottartózkodásuk alatt a főváros vendégei lesznek. A kirándulás utiköltségeit Ujverbász község-elöljárósága viseli.

Munkavezetőképző tanfolyam nyílik Ujverbázon. A Nemzeti Munka Központ helyi szervezetének aligis vezetősége élén Kiss Ottó titkárral, a polgáriiskolai előkészítő tanfolyam megalakítása után augusztus folyamán megkezdte a helyi tanári és tanítói kar, valamint a község közéleti egyéniségeinek vezetésével a munkavezetőképző tanfolyamot. A tanfolyamon részvételi díj nincs, s azon résztvehet minden N. M. K. tag, aki 21-ik életévét betöltötte.

Közgazdaság

A mezőgazdasági termények ára A gabonaneműek ára nem változik, a kenyér olcsóbb, a tej és zsír drágább lett

A Budapesti Közlöny július 23-i száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét a buza- és rozsörlemények és malomi melléktermékek legmagasabb malmi, nagykereskedői és fogyasztói árának megállapításáról.

A rendelet szerint a buza- és rozsörleményeknek és malmi melléktermékeknek legmagasabb malmi eladási ára zsákkal együtt minden malomüzemnél 100 kg-ként a következő:

Buzadara 73.50 pengő, 0-ás liszt 70.— pengő, egységes buzakenyérliszt 37.— pengő, egységes minőségű buzakorpa 18.— pengő, az egységes rozsliszt ára 37.— pengő, az egységes rozskorpaé 18.— pengő. Buza- és rozslábliszt, buza- és rozsszálkorpa ára 18.— pengő. A malombükköny, malomkonkoly és ocsu, szemés állapotban 17.— pengő, megdarálva 18.— pengő. A grahamliszt legmagasabb malmi eladási ára zsákkal együtt minden malomüzemnél 100 kg-ként 44.— pengő.

A megállapított lisztárak gép- vagy fogatolt járművel házhoz szállítva, illetőleg bérmentesítés mellett vasúti kocsiba vagy uszályba rakva értendők. A zsák nélkül történő liszteladással a lisztárak minden malomüzemnél 100 kg-ként 1.20 pengővel alacsonyabbak a megállapított áraknál. Az árak a feladáskor történő fizetés esetén érvényesek.

Szabályozza a rendelet a kisebb tételekben történő liszteladással számítható malmi eladási lisztárakat, továbbá a nagykereskedők és kiskereskedők lisztárait. A rendelet értelmében a kiskereskedő az általa ténylegesen fizetett beszerzési ár s fuvar költség együttes összegéhez buzadaránál, nullásliszteknel és graham lisztnél kg-ként legfeljebb 6 fillér, az egységes buzalisztnél és az egységes rozslisztnél pedig kg-ként legfeljebb 3 fillér kereskedői felárat számíthat. Az így adódó fogyasztói árak azonban az ország egész területén nem haladhatják meg buzadaránál kg-ként a 82 fillért, nulláslisztnél a 78 fillért, egységes buzalisztnél a 42 fillért, egységes rozslisztnél a 42 fillért, a grahamlisztnél pedig az 52 fillért. A fogyasztói árak a csomagolás költségét már magukban foglalják. A rendeletben megállapított árak 1942 július 27-től kezdődően érvényesek.

KENYÉR

A közellátásügyi miniszter július 23-án rendeletet adott ki a kenyér legmagasabb árának megállapításáról. A rendelet értelmében az egységes buzakenyér, rozskenyér, rozsos-buzakenyér ára kg-ként 42 fillér, viszonteladói ára pedig kg-ként 40 fillér.

A rendelet augusztus elsején lép hatályba.

TEJ. ÉS TEJTERMÉKEK

Rendeletet adott ki a közellátásügyi miniszter a tej és tejtermékek ár megállapításáról is.

A vidéki termelői tejárak (ipari tej) konstrukcióját a rendelet teljesen megváltoztatta, amennyiben a 11 fillér felárral nő volt rögzített tavalyi árakkal szemben ös-

szegszerű termelői árakat állapított meg. Ezt a fix árat ab feldolgozó vagy városi feldolgozóüzem literenként 34 fillérben állapította meg a rendelet azza, hogy a termelő a gyűjtési és fuvarozási költségek bevonásával sem kaphat kevesebbet literenként 28 fillérnél. A vidéki fogyasztói tejárakat szintén számszerűen állapította meg a rendelet és pedig falun literenként 34 fillérben, megyei városokban 36 fillérben, azokban a törvényhatósági jogú városokban, ahol városi tejellátó üzem nincs, 38 fillérben, ahol tejellátó üzem van, ott 40 fillérben.

A tejárak emelkedésének megfelelően a tejtermékek ára is emelkedett. A vaj fogyasztói ára az ország egész területén 7.80 pengő kg-ként, az egységes trappista sajt ára — szintén az ország egész területén — 3.90 P/kg. A tejfel fogyasztói ára Budapestén literenként 2.30 pengő, falun 1.40 pengő, megyei városokban 1.50 pengő törvényhatósági jogú városokban 1.70 pengő. A kövér turó ára Budapestén kg-ként 2.40 pengő, a félközép turóé 1.50 pengő, a sovány turóé 1.30 pengő. Falun a félközép turó ára kg-ként 1.10 pengő, a soványé 0.90 pengő, a megyei városokban a félközép turó 1.20 pengő, a soványé 1.— pengő, a törvényhatósági jogú városokban pedig a félközép turó 1.35 pengő, a soványé 1.05 P/kg.

BUZA, ROZS, KÉTSZERES, ÁRPA, ZAB

A július 23-án kiadott miniszteri rendelet megállapította a buza, rozs, kétszeres, árpa és zab 1942—43. gazdasági évre érvényes árát.

A rendelet szerint az 1942-ben termelt 78 kg hl sulyu szokványminőségű buza termelői ára az ország bármely feladóállomásán 100 kg-ként 30.— pengő. A 71 kg hl sulyu szokványminőségű idej termésű rozs termelői ára az ország bármely feladóállomásán 100 kg-ként 28.— pengő. A kétszeresre a rozsra megállapított rendelkezések irányadók. A 65 kg hl sulyu szokványminőségű idej takarmányárpa termelői ára 100 kg-ként 24.50 pengő az ország bármely feladóállomásán, a kopaszárpa termelői ára pedig 100 kg-ként 50.— pengő. A rendelet az 1942-ben termelt legalább 65 kg hl sulyu sörárpa termelői árát az ország bármely feladóállomásán 100 kg-ként a következőképpen állapította meg: közönséges sörárpa 29.— pengő, elsőrendű sörárpa 30.— pengő, kiváló sörárpa 31.— pengő. A 41 kg hl sulyu, szokványminőségű zab termelői árát az ország bármely feladóállomásán 100 kg-ként 27.— pengőben állapította meg a rendelet.

A rendeletben megállapított buza, rozs, kétszeres, árpa (takarmány-, sör- és kopaszárpa) és zab ára legmagasabb és legalacsonyabb árának tekintendő, amelytől eltérő árat a termelő részére kifizetni nem szabad. A megállapított árak vasúti kocsiba, illetőleg uszályba vagy a malom raktárba az eladó költségén legalább 15 tonnás tételben berakott árura vonatkoznak. A 15 tonnánál kisebb tétel vásárlásánál a tényleg felmerülő gyűjtési és egyéb költségek

ket 100 kg-ként összesen 0.50 pengő összegben a termelő részére kifizetendő árból le kell vonni.

A rendelet 1942 július 23-án lépett hatályba. Az 1941 évi tagy annál korábbi termésű gabonára is 1942 augusztus elsejétől kezdődően a rendeletben megállapított árak érvényesek.

ZSIR ÉS SERTÉS

A közellátásügyi miniszter rendelete szabályozza a sovány és hizott sertések, valamint a zsir, hus és egyéb husipari termékek árát. A rendelet a soványsertések árát kg-ként a következőképpen állapította meg: 25 kg-os 3.20 P, 40 kg-os 2.59 P, 55 kg-os 2.30 P, 70 kg-os 2.13 P, 85 kg-os 2.— P. Az új soványsertésárak némi csökkenést mutatnak a korábbiakhoz képest. A hizottsertések termelői ára az új árszabályozás szerint kg-ként a következő: 145 kg-os 2.10, 130 kg-os 2.05, sonkasüldő 1.98 pengő.

A zsir, zsirszalonna és háj fogyasztói árát a rendelet az egész országban 40 fillérrel emelte fel. Tehát ezeknek árai az ország egész területén a következő: sertés zsir 3.80 P, zsirszalonna 3.34 P, háj 3.60 P. A rendelet július 23-án lépett hatályba.

„A magyar földért végzett munka elismerése!”

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara fennállásának 20 éves évfordulója alkalmából, művészeti alkotásu, díszes kivitelű, bronz emlék-éremmel jutalmazta azokat a kamarai tagokat és gazdavezetőket, akik az elmúlt két évtized alatt kitartó

S P O R T

A Délvidéki Serlegtorna második fordulójának mérkőzései

A ZSE vasárnap Zomborban a Bácskával méri össze erejét

A Magyar Labdarúgó Szövetsége Ujvidéki Alosztálya a Délvidéki Serlegtorna első fordulójában a következő mérkőzéseket igazolta:

Bezdáni SE—Zombori MTE 6:1 és Temerini TC—Szenttamási Csaba 3:1,

ezekből tehát tovább megy a Bezdáni SE és a Temerini TC. A szabadkai Bácska a Zentai AK lemondása folytán játék nélkül megy tovább.

Topolyán Szabó József szabadkai játékvezető nem jelent meg s ezért a mérkőzést barátságos jelleggel játszották le, a Topolyai SC—UVAK serlegmérkőzést csütörtökön, július 23-án 18 órai kezdettel megismételték Topolyán. Játékvezető: Szántai (Ujvidék).

A második forduló mérkőzései a következők:

Zomborban: Zombori SE—Bácska (Szabadka) Temerinben: Temerini TC—Bezdáni SE. Óbecsén: Bocskai—Ujvidéki Atlétikai Club. A negyedik mérkőzés egyik résztvevője a

Szabadkai Vasutas Atlétikai Club, másik résztvevője a Topolyai SC—UVAK mérkőzés győztese. Ha ezt a mérkőzést a Topolyai SC nyeri meg, akkor vasárnap Szabadkán SzVAK—Topolyai SC mérkőzés lesz; ha azonban az UVAK győz Topolyán, akkor az UVAK—SzVAK mérkőzést Ujvidéken rendezik meg. A mérkőzés eredeti időpontja vasárnap, július 26. Minthogy azonban ugyanezen a napon kell lejátszani az UVAK—SzeEAC NB III. mérkőzést is, a serlegmérkőzést jövő szerdára, július 29-re halasztják. Ha azonban a SzeEAC lemondaná az Ujvidéki NB III-mérkőzést, semmi akadálya sincs annak, hogy az UVAK—SzVAK mérkőzést is vasárnap, július 26-án tartsák meg.

Az Ujvidéki Alosztály kéri a rendező egyesületeket, hogy a mérkőzés időpontjáról és színléről haladéktalanul értesítsék az Ujvidéki Alosztályt és kisorsolt ellenfelüket.

munkával és önzetlen lelkesedéssel tették termékenyebbé a magyar föld barázdáit és példát szolgáltattak az előrehaladásban.

Az emlékéremet a kamara július 25-én jubileumi diszközgyűlés keretében adja át

a kitüntetetteknek és meleg ünneplésben részesíti mindazokat, akik az elmúlt, válságokkal teli, mozgalmas évek során a kamarai eszme lelkes és hűséges harcosai voltak.

LIVIAÉRT TETTEM

(14)

Végre megérkeztek a szerelők is és pár pillanat múlva fölragyogott megint a világság a tizenegyedik emelettől a huszadikig. Az ablakok szikráztak, az egész épület szinte átlátszó lett a nagy világosságban. De úgy tetszett, minden elkésett. A rendőrök csak egymásba, vagy a táskáikkal ide-oda futkosó villanyszerelőkbe ütköztek és egyikük sem látott semmi gyanúsat. Néhány izben még elaludtak a villanylámpák, de az emberek résen voltak. Csak a szabályos rendőri engedéllyel ellátott szerelőket engedték le és föl a nagy épületben, a lakók és az irodák őrszemélyzete nem változtathatta a helyét a nyomozás és keresés idejében.

A gondnok hamarosan megállapította, hogy legalább hat darab apró, drágakövel és briliánsal ékesített keletindiai bálványoszoró tűnt el, olyan suylban, hogy egyszerre megértették, miért látszott annyira fáradtnak és habozónak olykor-olykor a szörnyeteg mozgása odafent.

De sem batyut, sem valami butyorfélét nem láthattak a lent álldogálók a bandita alakján. Emeletenkint elzárták a felhőkarcolót a felvont rendőrök, egyre ömlött befelé a sok új kék egyenruhás rendőrcsapat. Hiába, a majomtalpu bandita elfogatásától már nagyon sok függött ezen az éjszakán!

Dunny felügyelő őszintén bosszankodott. Biztosra vette, hogy ő okvetlen felismerte és elfogta volna a szörnyeteket, ha felengedik a felhőkarcoló épületébe. Ehelyett azonban egyszerűen kirendelték őt az épület elé a többi közé. Hunyorgott, pislogott hát és nagy kárörömmel hallotta negyedóránként a jelentéseket, hogy eddig még nem fedezték fel a palotában.

Dunny vastag arcán szinte eltűntek a szemek, úgy mulatott. Az utvonal népe egészen közel hozzá, borzongva és gonyolódva vitakozott a titokról és a felügyelő most szívesen hallotta, hogyan szapulják a rendőrséget. De aztán mégis szét akarta már zavarni őket és maga mellé intett két gumibotos rendőrt.

Ekkor éles hangot hallott közvetlen maga mellett.

A TITOKZATOS FOGOLY

Magas, szélesvállú fiatalember mutatott fölfelé és integetett a társainak, vagy a szomszédjainak. Azok nevettek, majd egymásközt váltottak pár szót. A fiatalember hirtelen körülpillantott és összeakadt a szeme Dunny felügyelővel.

A rendőrtisztben homályosan felvillant, hogy a meghalt Crabbe irásos vallomása szerint a majomtalpu bandita másik rabszolgájának körülbelül ilyen fiatalembernek kell lennie. A külseje teljesen megfelel! De nem valószínű, hogy kedve lenne vig nevetésgelésre, ha csakugyan annyira állandó életveszedelemben van, ahogy Crabbe esetéből bebizonyult!

Sajnos, szőke és magas fickó annyi van Newyork területén, hogy mindezt nem igen lehet összeköttetésbe hozni a majomtalpuval Dunny szeme nem engedte el a fiatalembert, hanem csendesesen mérlegelte az esélyeket. Hiszen már annyi bakot lőtt életében, hogy eggyel több már se nem oszt, se nem szoroz! — gondolta.

Észrevette, hogy a szőke ember karja gyöngén megrándult, amint elfordította végre a tekintetét. Dunny szeme azonnal követte a rándulás irányát és meghökkenve állapította meg, hogy ennek a fickónak a kezében valami tarsolyféle lóg! És ez a tarsoly olyan mereven feszül meg, mintha nagyon nagy súlyok huznák a föld felé!

— Háttha már lenn is van a bandita és átadta ennek a fiatalembernek a kincsét? És ez szinte epedve várja, hogy lépjen már hozzá valami rendőr, tartóztassa le és ezáltal szabadítsa meg a rettentő rabszolgaságból?

Különös! A ruhája olyan ennek a fiatalembernek, hogy nem nézne ki belőle az ember a szerelőt. Pedig az a tarsoly éppen olyanforma, aminőt a szerelők hordanak!

Egyszerre ott volt a szőke fiatalember előtt.

— Halló! — mondotta neki udvariasan. — Nem segíthetnének vinni azt a nehéz csomagot?

Az a szemébe nevetett. Már nyújtotta is feléje a tarsolyt.

— Dehogyanem, felügyelő ur! Csak azt ké-

rem, hogy aztán minden eljusson a lakásomra, hiánytalanul.

A felügyelő és két rendőre egyszerre nyultak a nehéz csomag felé, amely szinte lerántotta a karjukat. Nagyon nehéz volt!

— Ennek a szőke fiúnak borzasztó ereje lehet, — gondolta Dunny. — Lehet, hogy belletáltam a célba? Éppen ez lenne Crabbe embe-re? Nem lenne vak véletlen, hiszen most éppen itt történt a rablás! Fiúk! Nyissátok csak meg ezt a tarsolyt!

Az idegent nagyon határozottan fogták, az nem is tett kísérletet a menekülésre. A fekete nagy táska megnyílt és a sötétben is azonnal megpillantotta Dunny a hindu bálványoszoró roppant értékű drágaköveit, amelyek zöld, vörös és ezerszínű fényben ragyogtak ki a rongy-csomagolásból.

(Folytatjuk)

Apróhirdetések

Fatiszta angoranvulak és új tágas ketrecek eladók. Dr. Lippai Pálné, Palánka. a-2050

Haszonbérbe adó 65 kat. hold prima szántó, megfelelő gazdasági épületekkel, a zombori határban. műút mellett. Bővebb felvilágosítás: Dr. Veszelevszky József ügyvéd irodájában. a-2081

Fiatall pénztáros kisaszonvt keresek. Ajanlatokat „Német nyelv-tudással” a kiadóhivatálba kérek. a-2080

Perfekt szakácsnő keresetnek dr. Rill szanatóriumba. Zombor. a-2086-f

Perfekt fogtechnikussal felvétetik Schöffer Béla fogászati laboratóriumában. Zombor. Rákóczi út 65. a-2087-f

Megveszek 25—300 literes, használható, pálinkafőző kazánokat vörösrézből. Ugyanott eladók új rez. mosó-üstök és halfőző bográcsok. Pénzes Aladár. Zombor, Bethlen utca 16. a-2085-f

Angoranvul törzskönyvezett angol. német származásu. sok gyapjuhozamu tenvesz állat páriát 60.— pengőért. 3 hónaposok páriát 20.— pengőért. utányét mellett szállít. Angóratenyveszt. Pest-szenterzsébet. Nádor utca 15. a-2049-f

Eladó 5 drb. ablak vasráccsal együtt. Erdeklődni: Vörösmartv utca 5. a-2084-f

Tanonc teljes ellátással felvétetik Schnu Gvula vegyeskereskedésébe. Zombor. Thököly ut 60. a-2042-f